

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра **географії та природознавства**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Геоморфологія

Освітня програма **Середня освіта (Географія)**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Затверджено на засіданні
кафедри Протокол № _____ від
“ ” _____ 20 _____ р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу (зразок)
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Геоморфологія
Освітня програма	Середня освіта (Географія)
Спеціальність	014 Середня освіта
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://cee.pnu.edu.ua/%d0%b2%d1%85%d1%96%d0%b4-2/

2. Опис дисципліни

Метою викладання дисципліни «Прикладна суспільна географія» є: викладання навчальної дисципліни «Геоморфологія» є формування у студентів знань про рельєф земної поверхні, впливу ендо- та екзогенних чинників на його формування, генезис, час утворення, його динаміку, а також зростаючого впливу діяльності людини.

Цілі:

- аналіз морфології рельєфу;
- визначення його генезису і віку;
- відтворення етапів розвитку, встановлення інтенсивності змін під впливом ендо- й екзогенних чинників;
- аналіз фізико-географічних умов, які існували у минулому на поверхні Землі;
- оцінювання придатності рельєфу для господарського використання;
- обґрунтування заходів щодо регулювання несприятливих процесів та їх оптимізації.

Компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, прийняття на цій основі адекватних рішень у професійній діяльності.
- Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійно підготовки, здатність до їх застосування на практиці.
- Здатність вільно оперувати фаховими поняттями і термінами для виконання професійних завдань.
- Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії та історії географічної науки для орієнтування в сучасних напрямках галузевих наукових досліджень, використання їх елементів в освітньо-професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

- Здатність застосовувати базові знання з фундаментальних природничо-математичних та суспільно-гуманітарних наук для

глибшого розуміння сутності процесів і явищ у природних оболонках Землі.

- Здатність демонструвати глибокі знання сучасних концепцій і теоретичних положень географічної науки, її структурних компонентів.
- Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з географії, компонентно розкривати сутність та цінність результатів наукових досліджень, нових тенденцій розвитку людської цивілізації.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Основні методологічні положення геоморфології та етапи її становлення.	Ознайомитись з об'єктом, предметом, завданнями і методами геоморфології. Зв'язки геоморфології з іншими природничими науками, її місце у системі геолого-географічних наук. Наукові й прикладні напрями сучасної геоморфології. Історія розвитку науки. Роль вітчизняних і зарубіжних дослідників у становленні та розвитку геоморфології. Сучасна геоморфологічна школа.	Питання тести
2.	Загальні закономірності будови рельєфу Землі.	Ознайомитись із сучасним уявленням про літосферу, її формування, основні риси поверхні, класифікацією форм рельєфу, гіпсометричною кривою, генезисом і віком рельєфу, використовуючи презентацію та додаткові матеріали; 2 год.	Питання тести
3.	Ендогенні чинники формування рельєфу.	Ознайомитись з ендогенними процесами, що відбуваються в надрах Землі і їх проявом у формуванні рельєфу, причинами тектонічних рухів, порушень, використовуючи презентацію та інші додаткові матеріали; 2 год.	Питання тести
4.	Роль тектонічних рухів у рельєфоутворенні.	Класифікація тектонічних рухів. Рельєфоутворювальна роль давніх коливальних локальних неотектонічних і сучасних рухів земної кори. Землетруси та їх вплив на формування та зміни рельєфу.	Питання тести
5.	Роль магматизму на генезис і зміни нерівностей земної поверхні.	Магматизм, його різновиди. Морфологічні відмінності вулканів. Роль вулканічних процесів у формуванні рельєфу.	Питання тести
6.	Вивітрювання і формування рельєфу.	Ознайомитись з основними екзогенними процесами, що відбуваються на планеті, гіпергенезом, формами рельєфу при вивітрюванні, використовуючи презентацію та додатковий матеріал.	Питання

7.	Флювіальні процеси і створені ними форми рельєфу.	Ознайомитись з роботою поверхневих текучих вод, що створюють флювіальний рельєф. Вони утворюють морфо скульптурні форми рельєфу, зокрема улоговини, ерозійні борозни, водорії, яри, балки, конуси виносу, тектонічними і генетичними типами річкових долин, їх складовими елементами, використовуючи презентацію та додатковий матеріал.	Питання тести
8.	Гляціальні форми рельєфу.	Ознайомитись з процесами утворення льодовиків, їхніми типами та різноманіттям, процесами екзарації та денудації, формами рельєфу утвореного льодовиком, використовуючи презентацію.	Питання тести
9.	Еолові форми рельєфу та їх морфоструктура.	Ознайомитись з геоморфологічними процесами і формами рельєфу, що пов'язані з еоловою діяльністю, а саме з дефляційною, корозійною, акумулятивною і ари дно-денудаційною діяльністю вітру, використовуючи презентацію.	Питання
10.	Карст і карстова морфоскульптура	Ознайомитись з такими поняттями як карст і суфозія, умовами їх утворення, формами поверхневого і підземного карсту, формами рельєфу, використовуючи презентацію та додаткові матеріали	тести
11.	Схиліві і берегові процеси і форми їх рельєфу	Ознайомитись з гравітаційними схилівими процесами, класифікацією схилів, роботою хвиль і хвильових течій, перенесення наносів і утворення акумулятивних та абразійних форм рельєфу, типами берегів, їх класифікацією, використовуючи презентацію.	Питання
12.	Антропогенний рельєф	Ознайомитись з рельєфом, що створила людина внаслідок господарської діяльності, його видами, класифікацією, використовуючи презентацію	тести

4. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань здійснюється через: форма контролю – екзамен: поточний контроль – 50 балів; підсумковий контроль (екзамен) – 50 балів.
---	--

5. Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Поточний контроль	50
Лекція	10
Практична робота	30
Самостійна робота	10
Підсумковий контроль	50
екзамен	50
Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів	
Разом	100

Вид навчальної роботи	Поточний контроль													Екзамен	
	Лекції 1-6	Лекції 7-12	Практичне заняття 1-2	Практичне заняття 2-3	Практичне заняття 4-5	Практичне заняття 5-6	Практичне заняття 7-8	Практичне заняття 9-10	Практичне заняття 11-12	Практичне заняття 13-14	Практичне заняття 15-16	Практичне заняття 17-18	Самостійна робота		
Кількість балів	5	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	50

Поточний контроль

Методи поточного контролю:

- Усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.);
- Письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);
- Комбінований контроль;
- Тестовий контроль;
- Виконання і захист практичної роботи;
- Презентації
- Виконання і захист практичної роботи

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 1 бал),
2. Підготовка публікації до друку та/або виступу на конференції за тематикою дисципліни (до 10 балів)
3. Обговорення відповідей та оцінювання практичних робіт інших студентів (до 0,5 балів)
4. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 2 бали)
5. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 10 балів)

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Кабінет геології, доступ до інтернету	Проектор, настінні карти, колекція мінералів, схеми
Література:	
1. Колтун О.В. Вступ до геоморфології. Навч. посібн. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. – 80 с.	
2. Павловська Т.С. Геоморфологія: терміни й поняття: навч.посіб . – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – 284с.	
3. Стецюк В.В., Ковальчук І.П. Основи геоморфології: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2005. – 495с.: іл.	
6. Волошин І.І. Загальне землезнавство: навчальний посібник для вузів. – Ніжин: Вид-во Ніжинського педагогічного ун-ту ім. М. Гоголя, 2002. – 294 с.	
7. Волошин І.І., Уварова А.Є. Загальне землезнавство: Практикум. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2000. – 238 с.	
8. Олійник Я.Б., Федорищак Р.П., Шищенко П.Г. Загальне землезнавство: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 247 с.	
9. Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій. Збірник наукових праць. Випуск 02 (12) 2021. Львів, 2021. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Zbirnyk12-problems-geomorph-2021.pdf?fbclid=IwAR0Mfm6p7mtmqEqOrVyw_KO_W1K86vJWFYBm_oKglwVARsrOHFNmB0RAAtLs	
10. Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій. Збірник наукових праць. Випуск 02 (13) 2021. Львів, 2021. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/Problems-of-geomorphology-and-paleogeography-zbirnyk-2021_2.pdf?fbclid=IwAR1xb82prHsQ4iP7wzHivpE_nCLksZCjnAi_vYMIuSXQnBRQcaVzko01jF8	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, вул. Галицька 201, кабінет 206, сайт: https://kgip.pnu.edu.ua/op-магістр-014-07/навчальний-план_середня-освіта_геогра-2/ електронна адреса: kgp@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Доц. Сливка Роман Радославович
Контактна інформація викладача	slyvkaromanrad@gmail.com

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання пропусків занять відбувається кожного понеділка в 17.00
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Зниження балу на 0,5
Невідповідна поведінка під час заняття	Зниження балу на 0,5
Додаткові бали	Участь в наукових екскурсіях – 10 балів

Викладач _____